

פרשת צו

מה בפרשה: סיכום מתומצת של פרשת השבוע

בהמשך לפרשת 'ויקרא' מוזכרים גם בפרשתנו דיני הקרבנות השונים והפעם בהדגשת הציוויים המיוחדים לכהנים, הלא הם אהרן ובניו

תרומת הדשן

העבודה הראשונה המתבצעת בפתיחת היום במשכן היא הרמת הדשן. אלו הם שיירי הקרבן שנותרו על המזבח מהאברים שנשרפו במשך כל הלילה. הזוכה בהגרלה שנערכה בין הכהנים טובל ולובש את בגדי הכהונה. בעזרת מחתה העשויה מכסף הוא בורר את הדשן מבין הגחלים ומניחו בצידו האחר של המזבח, בסמוך לכבש.

אחת לכמה ימים כאשר מצטברת כמות רבה של דשן על המזבח, מפנים אותה אל מחוץ למחנה במקום טהור. כדי שלא ללכלך את בגדי הכהונה תוך כדי ההתעסקות בפינוי הדשן רשאי הכהן להורידם. גם בשעת פינוי הדשן היתה האש בוערת על המזבח שנאמר: "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

מנחות הכהנים

את המנחה היו מביאים בדרך כלל העניים ומעוטי היכולת בתור נדבה אולם היו מקריבים את המנחה גם במקרים אחרים. למשל, ביום שבו נכנס הכהן לשרת בקודש, הוטלה עליו החובה להקריב "מנחת חינוך" הדומה במרכיביה לקרבן מנחה העשוי מסולת ושמן. לעומת זאת הכהן הגדול הביא "מנחת חביתין" בכל יום, כשאת מחציתה היו מקריבים בבוקר והמחצית השניה בערב. בניגוד לכל המנחות שמקריבים מהם על המזבח רק קומץ ואת היתר היו אוכלים הכהנים, מנחת הכהן הגדול היתה קרבה כליל על המזבח.

קודשי קודשים וקודשים קלים

גם כשפרשתנו מדברת על קרבן חטאת המכפר על החוטא בשוגג (בלא מתכוון), היא מביאה את הציוויים הקשורים אל הכהנים. הכהן הדואג להקרבת החטאת וזריקת דמה על המזבח הוא זה שאוכל יחד עם אחיו הכהנים, שהיו טהורים באותה שעה, מבשר החטאת בחצר אוהל-מועד. גם קרבן האשם, המובא לרוב על-ידי מי שעבר עבירה במזיד, נאכל רק על-ידי הכהנים.

החטאת והאשם שייכים לקודשי הקודשים החמורים יותר בקדושתם ולכן אי אפשר להחליף את הבהמה שהקדישו עבור הקרבן באחרת, וכאמור - אין הבעלים אוכלים מהם. לעומת זאת השלמים, הקרבים בדרך כלל בתור תודה לה', שייכים לקודשים הקלים וגם הבעלים משתתפים באכילתם בתנאי שהם טהורים.

איסור אכילת חלב ודם

בד בבד עם נתינת האפשרות לבעלים המביא את הקרבן לאכול מזבח השלמים מזהירה אותו התורה לבל יאכל מן החלב או מן הדם, אחרת עונשו יהיה בכרת. החלב הוא החלק המובחר שבבהמה והקרבתו רומזת על הקרבת והקצאת כוחותיו הנעלים ביותר של האדם לבורא. אחת הסיבות לאיסור הדם היא "כי הדם הוא הנפש". יש גם המייחסים את מנהג אכילת הדם לעובדי אלילים שבכדי להתרחק מדרכיהם נאסרה עלינו אכילת הדם.

פרשת צו

תנופה ותרומה

קרבת השלמים מיוחדת משאר הקרבנות בכך שנוסף בו ענין התנופה והתרומה. תחילה מניף בעל הקרבן את חלקי הקרבן הפנימיים והמתנות המיועדות לכהנים, לארבע רוחות השמים (כמו בנענועי הלולב) כאומר: הללו קרבן למי שארבע רוחות השמים שלו. אחר-כך הוא מרים את ידו מעלה ומטה כאומר: הללו קרבן למי שהשמים והארץ שלו.

ימי המילואים

בפרשת תצווה שבספר שמות כבר נזכר ציווי ה' למשה לערוך את חנוכת המשכן במשך שבעה ימים ולקדשו כדי שיהיה ראוי לקבלת השראת השכינה. בפרשתנו מובא כיצד הדברים נעשו הלכה למעשה. בכל אחד מהימים הללו משחו את המשכן וכליו ואת אהרון ובניו ובגדיהם בשמן המשחה. כמו כן הוקרבו בכל יום קורבנות ודמם הוזה על המזבח ועל אהרון ובניו.

בדרך כלל, כשהיו מקריבים קרבנות ציבור נכחו בעת ההקרבה חלק מזקני ישראל שנקראו "אנשי מעמד" והם ייצגו את כל עם ישראל. אולם בזמן הקרבת קרבנות המילואים צוה הקב"ה: "ואת כל העדה הקהלה אל פתח אוהל מועד". נעשה נס ומעט המקום החזיק את הקהל המרובה.

אהרון ובניו ניגשו אל בית הטבילה ולאחר שטבלו משח אותם משה בשמן המשחה והלבישם בבגדי כהונה. לאחר מכן הקריב משה את הקורבנות כשהוא משמש ככהן השוחט, זורק את הדם וכד' ואהרון ובניו הם בעלי הקרבנות

במשך כל שבעת הימים נשאר הכהנים בחצר אוהל-מועד שנאמר: "ופתח אוהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים", שכן אפילו שהמשכן פורק בכל ערב ונבנה מחדש למחרת, גדר החצר נשארה על מקומה.

הפרשה מסיימת בשבחם של אהרון ובניו, שלא היטו ימין ושמאל ממה שנצטוו, שנאמר: "ויעש אהרון ובניו ככל הדברים אשר צוה ה' ביד משה".

מקור: maale-adumim.com